

SEEEDS
Supporting Engagement in European Elections
and Democratic Societies

Kopsavilkuma ziņojums par augsta līmeņa pasākumu Eiropas Parlamentā 2023. gada 4. jūlijā

4. jūlijā EP notika augsta līmeņa pasākums "2024. gada Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanu integritātes nodrošināšana, iesaistot pilsonisko sabiedrību", ko vadīja Eiropas Parlamenta (EP) **deputāts Domènec Ruiz Devesa**. Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja pirmais vietnieks (PPV) **Dr. Othmar Karas** atklāja šo [projekta "Atbalsts iesaistei Eiropas vēlēšanās un demokrātiskās sabiedrībās" \(SEEEDS\)](#) pasākumu, kurā piedalījās četru lielāko pro-eiropiski noskaņoto EP politisko grupu (Eiropas Tautas partija (ETP), Sociālistu un demokrātu progresīvā alianse (S&D), politiskā grupa Renew Europe, un Zaļo un Eiropas Brīvā apvienība (EBA)) pārstāvji kopā ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, vēlēšanu novērošanas ekspertiem un Eiropas institūciju pārstāvjiem, lai apspriestu 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu galvenos jautājumus.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietnieces un Vērtību un pārredzamības komisāres **Věra Jourová** apņemšanos atbalstīt pārliecinošas Eiropas vēlēšanas un uzrunāt pilsonisko sabiedrību, lai "aizstāvētu demokrātiju", kā tika pausts Eiropas partnerības demokrātijai (EPD) ikgadējā konferencē, pasākuma galvenā uzmanība tika pievērsta Eiropas vēlēšanu integritātes veicināšanai, mazinot plaisu starp Eiropas lēmumu pieņēmējiem un pilsonisko sabiedrību.

Pasākums uzsvēra plašo vienprātību starp dažādām ieinteresētajām pusēm, ka, gatavojoties 2024. gada EP vēlēšanām, ir būtiski mobilizēt vēlētājus un ka vēlēšanu kampaņas sniedz iespēju veidot kopīgu interešu aizstāvības programmu, uzlabot iekļautību un risināt nepietiekami pārstāvēto grupu, tostarp sievietes, personu ar invaliditāti, mobilo ES pilsoņu un minoritāšu līdztiesības jautājumus. Kopumā augsta līmeņa pasākumā klātienē piedalījās 60 dalībnieki, kas nepārstāv EP, un 47 dalībnieki no 17 dažādām ES dalībvalstīm pieslēdzās tiešsaistē. Video kopsavilkums ir pieejams [šeit](#).

Diskusiju paneļa sastāvā bija:

- Galvenais runātājs **PPV Dr. Othmar Karas** (ETP, Austrija),
  - Galvenais runātājs **EP deputāts Domènec Ruiz Devesa** (Eiropas Parlamenta Konstitucionālo jautājumu komitejas (AFCO) ziņotājs par vēlēšanu reformām, S&D, Spānija),
  - **Eiropas Parlamenta deputāts Sandro Gozi** (Eiropas Parlamenta Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas (IMCO) ziņotājs par politiskās reklāmas caurskatāmību un mērķauditoriju, Renew Europe grupa, Francija),
  - **Eiropas Parlamenta deputāts Ignazio Corrao** (Zaļo un EBA grupa, Itālija) un
  - **Antonella Valmorbidia** (Eiropas Asociācijas vietējai demokrātijai (ALDA) ģenerālsekretāre un bijusī EPD prezidente).
-
- Moderators: **Armin Rabitsch**, Election-Watch.EU priekšsēdētājs,
  - Noslēguma secinājumi: **Ken Godfrey**, EPD izpilddirektors.

Četri referenti, kas pārstāvēja SEEEDS projekta partnerus, iepazīstināja ar pilsoniskās sabiedrības ieteikumiem, kas izriet no četriem SEEEDS tīmekļa semināriem:

- **Michael Lidauer** no Election-Watch.EU ziņoja par vienlīdzību un sociālo iekļautību, kā arī par to, kā sekmēt koherenci un novērst iekļautības robus,
- **Fernando Hortal Foronda** no EPD informēja par caurskatāmību un cilvēktiesību aizsardzību politiskajā reklāmā tīmeklī,
- **Tatjana Hilscher-Bogussevich** Eiropas Platformas demokrātiskām vēlēšanām (EPDE) vārdā runāja par pārskatatbildību un to, kā uzlabot politiskā finansējuma un vēlēšanu kampaņas finansēšanas regulējumu, un
- **Dennis Wenzl** no Democracy Reporting International (DRI) ziņoja par riskiem un iespējām, kā cīnīties pret dezinformāciju un aizsargāt tiesiskuma principus.

Galvenais runātājs, **Eiropas Parlamenta deputāts Domènec Ruiz Devesa**, izklāstīja Eiropas vēlēšanu reformu pašreizējo stāvokli un uzsvēra trīs problēmas. Pirmkārt, Eiropas vēlēšanas ir sadrumstalotas dalībvalstu iekšējo apstākļu ietekmē, un tā vietā, lai rīkotu vienas Eiropas mēroga vēlēšanas, notiek 27 dalībvalstu vēlēšanas. Otrkārt, Eiropas politiskās partijas nav pietiekami pamanāmas; saskaņā ar Eiropas līgumiem tām vajadzētu būt galvenajiem spēlētājiem, taču tās nav īsti redzamas ne kampaņā, ne vēlēšanu biļetenos. Treškārt, trūkst gan pietiekošas atpazīstamības, gan pietiekošas vēlētāju izpratnes par *Spitzenkandidaten* procesu, kas ir svarīga inovācija, kura darbojās 2014. gadā, bet ne 2019. gadā. Runājot par to, kā uzlabot līdzdalību un vēlētāju aktivitāti, EP deputāts un pasākuma vadītājs uzsvēra EP ierosinājumu papildus pašreizējiem nacionālajiem vēlēšanu apgabaliem izveidot Eiropas mēroga vēlēšanu apgabalu, kurā tiktu ievēlēti 28 deputāti. Saraksta augšgalā būtu *Spitzenkandidat*, kurš būtu kandidāts uz Komisijas priekšsēdētāja amatu, un vēl 27 kandidāti, kuri agītu ar kopīgām Eiropas partiju platformām

katrs savā dalībvalstī, tādējādi Eiropas politiskās partijas ar saviem simboliem kļūtu redzamas politiskajā kampaņā un vēlēšanu biļetenā.

Galvenais runātājs **PPV Dr. Othmar Karas** uzsvēra iespējas, ko radīs 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanas un atgādināja, ka EP, kas ir Eiropas demokrātijas kodols, ir vienīgais tieši ievēlētais daudz nacionālais parlaments pasaulē ar likumdošanas pilnvarām. PPV uzsvēra, ka nākamā gada balsojums būs izšķirošs un noteiks virzienu, kādā ES attīstīsies nākamo piecu gadu laikā. Ir svarīgi aizsargāt un stiprināt Eiropas liberālo parlamentāro demokrātiju, jo īpaši laikā, kad dažās ES dalībvalstīs tiek pārkāpti likumi, iedragātas vērtības, zaudēta uzticēšanās, ierobežota vārda brīvība un ar ārkārtas pilnvarām tiek aplūsināti dažu valstu parlamenti. PPV uzsvēra, ka mēs nevaram uzskatīt mūsu liberālo demokrātiju par pašsaprotamu; to, ko viena paaudze ir sasniegusi, nākamā paaudze nedrīkst zaudēt. Tāpēc mums ir jādara viss, lai stiprinātu mūsu sasniegumus. Demokrātijas saglabāšanai ir nepieciešama, pirmkārt, kopīga izpratne par liberālo parlamentāro demokrātiju, otrkārt, politiskā griba īstenot šo apņemšanos mūsu ikdienas darbā un, treškārt, pilsoniskās sabiedrības atbalsts. PPV paziņoja par savu iniciatīvu izstrādāt hartu par parlamentu lomu funkcionējošās liberālās demokrātijās, lai radītu vienotu izpratni, balstītu uz septiņiem mūsdienu parlamentārisma pamatprincipiem un galvenajiem pīlāriem. Dalībvalstu parlamenti apstiprinātu hartu līdz 2024. gada aprīlim. Turklāt Dr. Karas uzsvēra, ka ir būtiski padziļināt sadarbību ar pilsonisko sabiedrību un mudināt pilsoņus piedalīties vēlēšanās.

Eiropas Parlamenta deputāts Sandro Gozi runāja par politiskās reklāmas caurskatāmību un mērķauditoriju un uzsvēra trīs prioritātes. Pirmkārt, attīstīt Eiropas demokrātiju saskaņā ar priekšlikumu par vēlēšanu likumu, ko izklāstīja EP deputāts Domènec Ruiz Devesa. Otrkārt, mobilizēties ap demokrātiskajiem procesiem Eiropā un EP vēlēšanās. Tam ir nepieciešami vairāki instrumenti, tostarp politiskās reklāmas regulējums, lai palielinātu politisko un demokrātisko procesu caurskatāmību. Treškārt, ir nepieciešams aizsargāt mūsu demokrātiju, jo tai tiek uzbrukts. Viņš norādīja, ka vienotu politiskās reklāmas vadlīniju izstrāde ir pretrunīga, jo partijas Eiropas vēlēšanās nevar rīkot starptautiskas kampaņas. Priekšlikums par starpvalstu sarakstiem ir viens no risinājumiem, kā pārvarēt nacionālās politikas barjeras. Politiskās reklāmas regulējuma priekšlikuma pamatā ir divi pīlāri: no vienas puses, ir demokrātijas tiesību aktu kopums, tostarp Eiropas Demokrātijas rīcības plāns, un, no otras puses - Digitālo pakalpojumu akts. Šā priekšlikuma mērķis ir izveidot patiesi vienotu digitālo tirgu politiskajai reklāmai tiešsaistē, kā arī politiskajai reklāmai ārpus tīmekļa vides, un ieviest noteikumus, kas nodrošinātu lielāku caurskatāmību, lai aizsargātu mūsu demokrātiju.

EP deputāts Ignazio Corrao runāja par jauniešu un mobilo ES pilsoņu iesaistīšanu Eiropas vēlēšanās. Atbildot uz jautājumu, kā padarīt jauniešus par vēlēšanu procesa galvenajiem varoņiem, viņš ierosināja iesaistīt viņus ar atbilstošu saturu digitālajās platformās un sociālajos plašsaziņas līdzekļos. EP deputāts Corrao arī mudināja partijas un kandidātus savās kampaņās pievērsties jauniešiem svarīgām Eiropas problēmām un radīt viņos nozīmīguma un iesaistīšanās sajūtu. Atzīstot, ka vēsturiski jaunieši vēlēšanās ir bijuši nepietiekami pārstāvēti, viņš atkārtoti uzsvēra, ka ir būtiski atzīt jauniešu milzīgo potenciālu un unikālo perspektīvu, ko viņi var dot. Tālāk EP deputāts Corrao pasvītēja mūsu pienākumu atvieglot dalību vēlēšanās vienpadsmit miljoniem mobilo ES pilsoņu, kuriem būtu jādod iespēja balsot un kandidēt ar vienādiem nosacījumiem. Viņš arī atsaucās uz AFCO referenta Boeselager [zinojumu](#), kas tika pieņemts 2023. gada februārī, un kurā īpaši uzsvērts, cik svarīgi ir Eiropas vēlēšanās iesaistīt jauniešus un personas ar invaliditāti.

Antonella Valmorbida (ALDA ģenerālsekretāre) runāja par nepieciešamību pēc efektīvākas līdzdalības demokrātijas, un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanas lēmumu pieņemšanas procesos ES. Viņa uzsvēra, ka

nepietiek tikai izmainīt Eiropas politiku Eiropas Parlamentā, ir nepieciešamas arī pārmaiņas uz vietas, pilsoņu vidū. Lai arī to ir grūti nodrošināt, ir ļoti svarīgi, lai EP vēlēšanas tiktu plaši pamanītas un vēlētāji tās novērtētu. Ir jāstrādā vietējā līmenī, katrā skolā un pašvaldībā, lai veidotu Eiropas pilsonības apziņu. Demokrātija ir jāskata holistiski, jo tā ietver preses brīvību, atbalsta daudzpartiju sistēmu, caurskatāmību un pārskatatbildību, un balstās uz patiesām vēlēšanām. Valmorbida kundze uzsvēra, ka mums ir jābūt ambicioziem savās idejās par Eiropas vēlēšanu sistēmas reformu, lai tā kļūtu funkcionālāka. Viņa uzsvēra, ka nedrīkst baidīties vairāk iesaistīt pašvaldību līmeni, lai atjaunotu uzticību politikai.